

14 mai 2015

DJ-S nr. 184

AVIZ

la proiectul Codului audiovizualului al Republicii Moldova

(nr. 53 din 05.03.2015)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-nominalizat, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și a prevederilor Legii privind actele legislative nr.780/2001 și expune următoarele considerente.

I. Observații generale:

1. Proiectul legii pentru adoptarea Codului audiovizualului al Republicii Moldova a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde art.73 din Constituție și prevederilor art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Conform notei informative, proiectul de lege are ca scop asigurarea conformității legislației Republicii Moldova în domeniul audiovizualului cu legislația Uniunii Europene, fiind în concordanță cu cele mai bune practici europene și internaționale.

3. Art.58 din Regulamentul Parlamentului, stabilește expres că, proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare.

4. În conformitate cu art.23 din Legea privind actele legislative nr.780/2001, odată cu prezentarea proiectului de lege spre examinare în Parlament, la varianta finală a proiectului de act legislativ trebuie să fie anexat dosarul de însoțire, ceea ce în cazul dat nu s-a respectat, cu excepția notei informative.

Potrivit art.20 din Legea nr.780/2001, concomitent cu elaborarea proiectului de act legislativ, grupul de lucru întocmește o notă informativă care include:

a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;

- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză;
- d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură.

Totodată, menționăm că potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Este de menționat că, potrivit alin.(4) art.131 din Constituție, orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern.

Remarcăm că, nota informativă la proiectul supus avizării conține o argumentare insuficientă și nu întrunește condițiile stabilite la art.20 din Legea nr.780/2001. Din conținutul notei informative nu rezultă faptul că ar fi fost făcută o estimare a cheltuielilor sau ar fi fost efectuate anumite calcule economico-financiare, cu toate că implementarea proiectului în cauză presupune suportarea anumitor cheltuieli financiare.

Din nota informativă reiese că proiectul de lege a beneficiat de expertiza Consiliului Europei, Uniunii Europene de Radioteleviziune, Misiunii OSCE din Republica Moldova și a fost dezbătut în cadrul mai multor audieri parlamentare publice. Menționăm că, la dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ, nu au fost anexate așa cum prevede art.23 din Legea nr.780/2001 avizele tuturor autorităților publice, instituțiilor publice de specialitate, sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice și rezultatele expertizelor.

Atragem atenție faptului că, expertiza juridică și expertiza anticorupție sunt obligatorii pentru toate proiectele de acte legislative.

5. În conformitate cu prevederile art.53 alin.(3) din Legea nr.780/2001, Codul trebuie să întrunească următoarele trăsături calitative: a) precizia; b) claritatea; c) logica; d) integralitatea; e) caracterul practic. Observăm că, proiectul supus avizării nu întrunește toate aceste trăsături. În proiect, au rămas nereglementate un șir de lacune de drept, unele și aceleași prevederi se repetă.

Referitor la formularea lingvistică a prevederilor proiectului, menționăm că nu sunt suficient de clare și concise, exprimările nu întrunesc rigorile tehnicii legislative și ale limbajului juridic, stabilite de art.19 din Legea nr.780/2001. Proiectul nu conține terminologie constantă și uniformă, fapt ce generează diferite soluții în privința aplicării normelor de drept. Astfel, considerăm că este necesară expertiza lingvistică, care are menirea de a contribui la asigurarea utilizării corecte

a terminologiei și la perfecționarea limbajului actului legislativ, necesitatea redactării textului prin prisma regulilor de ortografie și punctuație.

II. În vederea respectării procedeeleor tehnicii legislative, la proiectul supus avizării menționăm următoarele:

1. Conform articolul 66 lit.a) din Constituție, Parlamentul adoptă trei categorii de acte: legi, hotărâri și moțiuni. Art. 72 alin. (1) din Constituție prevede expres categoriile de legi: constituționale, organice și ordinare. Legile organice, se deosebesc atît prin criteriul material (domeniile de aplicare, stabilite la art.72 alin.(3) din Constituție), cît și prin criteriul formal (procedura de adoptare, stabilită la art. 74 alin. (1) din Constituție). Astfel, reieșind din categoriile de acte adoptate de Parlament, menționăm că în titlul actului, precum și în clauza de adoptare, care este obligatorie pentru toate actele legislative, se va indica categoria actului legislativ (vezi art.7 alin.(2) și art.27 din Legea nr.780/2001).

2. Art. 24 din Legea nr.780/2001 stabilește părțile constitutive ale actului legislativ. Conform alin.(2) al acestui articol, actul legislativ are, de regulă, următoarele elemente constitutive:

- a) titlu;
- b) preambul;
- c) clauză de adoptare;
- d) dispoziții generale;
- e) dispoziții de conținut;
- f) dispoziții finale și tranzitorii;
- g) anexe.

Reieșind din schema actului legislativ, clauza de adoptare care stabilește temeiul legal de adoptare a actului legislativ și categoria lui (art.27 din Legea nr.780/2001) se va situa după preambul. Referitor la temeiul legal indicat de către autorii proiectului, menționăm că trimiterile la articolele din Constituție urmează a fi revăzute. Referirea urmează a fi făcută la textul constituțional în temeiul căreia se adoptă legea.

3. La art.1 alin.(1) lit.b) din proiect, întru respectarea prevederilor art.19 lit.e) din Legea nr.780/2001, conform căreia terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă, atragem atenție la utilizarea termenilor „serviciilor media audiovizuale lineare” și „serviciilor media audiovizuale neliniare”, care urmează a fi conformate cu noțiunile principale de la art.3 din proiect.

La alin.(2) autorii utilizează sintagma „nu are ca obiect de reglementare”. Este de menționat că, în legislația națională în vigoare se utilizează sintagma „nu cad sub incidența”.

Această obiecție se referă și la art.2 alin.(2) din proiect.

Totodată, atragem atenție la utilizarea sintagmei „nu se aplică” de la alin.(8) art.6, alin.(7) art.7, alin.(7) art.8, alin.(3) și (5) art.39 ș.a. La fel, sugerăm uniformizarea terminologiei la art.4, unde se utilizează sintagma „forță de muncă”, la art.6 – cuvântul „lucrători”, la art.7 alin.(2) – cuvântul „personal”, iar la alin.(5) cuvântul „lucrători”, la art.8 – se utilizează cuvântul „angajați”, etc.

4. La art.3 din proiect, menționăm că conform practicii de elaborare a actelor juridice și a normelor tehnicii legislative, noțiunile principale se definesc în ordine alfabetică.

Atragem atenție la textul ce definește termenul „licență audiovizuală” și termenul „licență de emisie”, care este identic. Astfel, nu este clar care este diferența dintre aceste două termene.

În textul definirii termenului „licență tehnică” este utilizată expresia „autoritatea administrației publice centrale de specialitate”, iar în textul ce definește termenii „licență audiovizuală” și „licență de retransmisie” este utilizat „Consiliul Audiovizualului”, iar în textul definirii termenului „licență de emisie” se utilizează expresia „Consiliului Coordonator al Audiovizualului”.

Conform prevederilor art.74 din proiect, Consiliul Audiovizualului este unica autoritate publică autonomă responsabilă de licențiere și reglementare în vederea implementării prevederilor prezentului cod. Reieșind din această prevedere, întru respectarea prevederilor art.19 lit.e) din Legea nr.780/2001, se va utiliza una și aceeași expresie.

Termenul „anunțurilor de autopromovare” se va substitui prin „anunțuri de autopromovare”.

5. La art.5 din proiect, norma de la alin.(2) este de prisos, deoarece repetă norma de la alin.(2) al art.4 din Constituție.

6. La art.6 norma alin.(7) urmează a fi revăzută, deoarece conține dispoziții tranzitorii, care conform regulilor tehnicii legislative, se va situa la Capitolul X. din proiect “Dispoziții finale și tranzitorii”.

Această obiecție se referă și la art.7 alin.(6), art.8 alin.(6) din proiect.

7. Atragem atenție la norma de la alin.(8) al art.6, norma de la alin.(7) al art.7 și norma de la alin.(7) al art.8, care este identică și se repetă. Acestea urmează a fi revăzute, în sensul excluderii repetării.

8. La art.9 din proiect, reieșind din titlul articolului și din conținutul propriu-zis, pentru claritate, considerăm necesar de a include la art.3 din proiect, definirea expresiei „servicii media audiovizuale pluraliste”.

9. La art.10 alin.(2) lit.b) din proiect, autorii utilizează cuvântul „diseminează”, care potrivit Dex-lui semnifică împrăștiere, propagare, răspândire.

Atragem atenție, la art.11 alin.(4) lit.a) din proiect, unde este utilizată sintagma „propagă pornografia”. În vederea respectării prevederilor art.19 lit.e) din Legea nr.780/2001 cu referire la utilizarea terminologiei constante și uniforme, propunem de a înlocui acest cuvânt printr-un cuvânt, care este utilizat în legislația în vigoare.

În acest sens, a vedea redacția în vigoare a art.208¹ „Pornografia infantilă ” din Codul penal al Republicii Moldova nr.585/2002.

La alin.(3) se va indica numărul și anul în care a fost adoptat definitiv actul legislativ la care se face referință – „Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010”.

Obiecția privind indicarea numărului și a anului în care a fost adoptat definitiv actul legislativ se referă la toate actele legislative la care se face referință în proiectul supus avizării.

10. La art.11 alin.(5) lit.b) din proiect, după cuvântul „precedat”, textul se va completa cu prepoziția „de”.

La alin.(7) lit.d) al aceluiași articol, atragem atenție la utilizarea sintagmei „a rating-ul de vârstă”. Întru respectarea condiției precizie și clarității, este necesar de a concretiza cine va elabora și aproba „Codul de autoreglementare al conținutului pentru copii”.

La lit.e), textul urmează a fi redactat și completat cu o dispoziție care ar stabili că aplicarea sancțiunii va fi efectuată în condițiile prevăzute de prezentul cod.

11. La art.12 alin.(2), pe lângă termenul definit la noțiuni principale „sistem digital terestru” este utilizat și termenul „sistem analog terestru”. Considerăm necesar de a defini termenul „sistem analog terestru” la art.3 din proiect. Atragem atenție, la utilizarea în art.14 alin.(1) a expresiei „sistem analogic”.

12. Art.15 alin.(4) conține dispoziții tranzitorii, astfel urmează a fi revăzut.

13. La art.17 alin.(4) cuvântul „Consiliului” se va substitui prin „Consiliul”. Textul alin.(5) necesită a fi expus într-o redacție mai clară. La alin.(7) se va concretiza denumirea listei publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

14. La art.19 lit.d) cuvântul „site-lui” se va substitui prin sintagma „web site-lui”.

15. La art.27 alin.(1), întru respectarea condiției preciziei și clarității, este necesar de a concretiza cine va elabora și aproba „Codul cu privire la comunicările comerciale audiovizuale”.

16. Art.29 alin.(3) necesită a fi redactat în privința trimiterii la art.31 din proiect, deoarece art.31 conține norme generale.

17. Reieșind din prevederile art.31 din proiect, constatăm că adoptarea, precum și revizuirea Codului cu privire la comunicările comerciale audiovizuale este de competența Consiliului Audiovizualului. Astfel, este necesar de a include această competență la art.75 din proiect „Competențele Consiliului Audiovizualului”.

De asemenea, menționăm că art.31 din proiect, conține norme generale și prin urmare, nu este clar ce, anume, trebuie să reglementeze Codul cu privire la comunicările comerciale audiovizuale.

18. La art.35 alin.(4) este indicat că, furnizorii de servicii media nu sunt în drept să difuzeze imagini ale producătorilor de băuturi alcoolice în calitate de sponsori ai evenimentelor sportive, desfășurate pe teritoriul Republicii Moldova. Astfel, apare întrebarea cum va fi în cazul altor evenimente culturale, decât cele sportive, precum și referitor la alți producători, de exemplu ai producătorilor de articole din tutun?

19. La art.38 alin.(3), textul de la lit.a) se va se scrie din rînd nou, conform tehnicii legislative.

20. La art.41 alin.(1), cuvîntul „program(e)” se va substitui prin „program/programe”.

La alin.(2), (3) și (4) al aceluiași articol este necesar de a revedea sintagma între paranteze „(calup publicitar)”, deoarece nu este clar ce semnifică această expresie.

Această obiecție se referă și la art.60 alin.(3) din proiect.

21. La art.42 alin.(2), atragem atenție la utilizarea cuvîntului „logo-ri”. Menționăm că, în legislația națională, în vigoare, acest cuvînt nu este utilizat, prin urmare necesită a fi revăzut. Totodată, aducem la cunoștință că, în legislație este utilizat cuvîntul „sigla”, care conform Dex-lui semnifică „prescurtare convențională formată din litera inițială sau din grupul de litere inițiale folosite în inscripții, în manuscrise etc. pentru a evita cuvintele sau titlurile prea lungi”, precum se utilizează și cuvîntul „emblema”.

22. La art.45 textul se va completa cu reglementări ce fac referință la Legea privind protecția consumatorilor nr.105/2003.

23. La art.46 alin.(3) este redată definirea noțiunii „contract la distanță”. Conform regulilor tehnicii legislative, norma alin.(3) urmează a fi înserată la art.3 din proiect.

24. La art.52 textul se va completa cu reglementări ce fac referință la Legea cu privire la publicitate nr.1227/1997.

Această obiecție se referă și la art.59 și 63 din proiect.

25. Atragem atenție că, prevederile din proiect, ce se referă la publicitate urmează a fi revăzute în vederea asigurării concordanței proiectului cu legislația în vigoare din domeniul publicității. În acest sens, menționăm că conform prevederilor art.22 din Legea nr.780/2001, expertiza juridică este obligatorie avînd menirea de a contribui la asigurarea concordanței proiectului cu normele Constituției, cu practica jurisdicției constituționale și cu prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și la coordonarea lui cu legislația în vigoare și cu legislația comunitară...

Considerăm că, proiectul codului conține reglementări detaliate referitor la cerințele de informare cu privire la publicitatea produselor din tutun, băuturi alcoolice, produselor alimentare (norme referitoare la sucuri, alimente cu arome de fructe sau legume, etc.), interzicerea încurajării consumului excesiv de alimente (art.56 alin.(2)), cerințe de informare cu privire la alimentația sănătoasă (art.60), norme pentru produse medicamentoase și tratamente medicale, inclusiv produse naturiste, produse dietetice și altele (art.61-69), norme referitoare la produse pentru slăbit și dietă (art.68 - 69) etc.

De asemenea, atragem atenție și la art.70, ce conține norme detaliate pentru publicitatea și teleshopping-ul privind exercitarea unor profesii.

Este de menționat că, art.53 din Legea nr.780/2001 stabilește expres la alin.(1) că, codul este actul legislativ care cuprinde într-un sistem unitar cele mai importante norme dintr-o anumită ramură a dreptului. Toate detaliile enumerate mai sus, sunt în conformitate cu cerințele UE, însă în viziunea noastră, aceste detalii trebuie să fie reglementate în acte ce sunt subordonate codului (legi speciale, regulamente, instrucțiuni, etc).

26. Referitor la denumirile actelor ce urmează a fi adoptate de către Consiliul Audiovizualului, prevăzute în prezentul proiect, menționăm că titlurile acestora necesită a fi revăzute, în sensul înlocuirii cuvîntului „Codul” printr-un al termen, deoarece creează confuzie. Astfel, poate fi definit, de exemplu: „Regulamentul cu privire la comunicările comerciale audiovizuale”.

27. La art.74 alin.(3), textul necesită a fi redactat. A se vedea sintagma „în legătură cu acesta”.

28. La art.75, reieșind din structura articolului și din faptul că este format dintr-un singur alineat, cifra 1 luată între paranteze, se va exclude.

La lit.s) al aceluiași articol, întru respectarea condiției preciziei și clarității abrevierea „etc”, se va exclude și se va indica expres toate activitățile.

29. La art.76 alin.(3) sintagma „15 de zile” se va substitui prin „15 zile”. În acest alineat este indicat că, radiodifuzorul public va elabora regulamentul pentru participarea la dezbateri publice televizate ale candidaților la funcția de membru al Consiliului Audiovizualului. Reieșind din termenii definiți la art.3 din proiect, considerăm necesar, de a defini la noțiuni principale și termenul de „radiodifuzor public”.

La alin.(4) al aceluiași articol, sintagma „în caz de necesitate” creează interpretări diferite și în viziunea noastră conține elemente de coruptibilitate. Întru respectarea condiției preciziei și clarității actului legislativ este necesar de a revedea textul acestui alineat.

La alin.(6) al aceluiași articol, este stabilit că după selectarea candidaților pentru funcția de membru al Consiliului Audiovizualului, comisia parlamentară de specialitate prezintă în plenul Parlamentului un raport, iar Comisia juridică, pentru numiri și imunități un aviz, privind întrunirea exigențelor stipulate în alin.(8).

Menționăm că norma dată urmează a fi adusă în concordanță cu prevederile art.92 din Regulamentul Parlamentului, care stabilește expres că, chestiunea cu privire la alegere, numire sau propunerile pentru numirea în funcție a persoanelor oficiale de stat se supun dezbaterii Parlamentului după prezentarea raportului Comisiei juridice, pentru numiri și imunități.

Alin.(8) al aceluiași articol, necesită a fi redactat întru respectarea art.19 din Legea nr.780/2001 și conform limbajului juridic de elaborare a actelor juridice.

La lit.b) textul se va completa după cuvântul „superioare” cu sintagma „absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă”.

La lit.c) sintagma „legale europene” se va substitui prin sintagma „legislației Uniunii Europene”.

Referitor la norma de la lit.f) menționăm că urmează a fi comasată cu norma de la lit.a). Propunem o variantă posibilă „a împlinit 25 de ani și nu a atins vârsta legală de pensionare”.

Referitor la norma de la lit.h), menționăm că conform limbajului juridic de elaborare a actelor juridice, în legislația în vigoare, se utilizează următorul text: „nu este privată de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, ca pedeapsă de bază sau complementară, ca urmare a sentinței judecătorești definitive prin care s-a dispus această interdicție”.

30. La art.77 alin.(3) este necesar de a revedea trimiterea la art.79 alin.(4) lit.l).

La alin.(5) lit.b) menționăm că, nu este clar ce au avut în vedere autorii prin procedura de „demisie de onoare”. Legislația în vigoare nu prevede o astfel de procedură, astfel necesită a fi revăzută această reglementare.

31. La art.81 alin.(5) cuvântul „site-ul” se va substitui prin sintagma „web site-ul”. Totodată, atragem atenție la utilizarea diferită a termenilor „site-ul” și „pagina web” (a vedea alin.(7) al aceluiași articol, art.82 alin.(3)). În vederea

respectării prevederilor art.19 lit.e) din Legea nr.780/2001 se va utiliza unul din aceste termene în tot cuprinsul proiectului.

La alin.(8) al aceluiași articol, atragem atenție la prima propoziție, care repetă norma de la art.75 lit.v).

32. La art.82, reieșind din prevederea de la alin.(5) și alin.(6) nu este clară situația Consiliului Audiovizualului (a membrilor Consiliului, cu excepția președintelui), în cazul adoptării de către Parlament a hotărârii de respingere a raportului Consiliului Audiovizualului. Care vor fi măsurile pentru remedierea carențelor semnalate?

33. La art.83 alin.(1) este stabilit că, bugetul Consiliului Audiovizualului se constituie din următoarele surse:

- a) bugetul public;
- b) venituri din taxe pentru licențiere;
- c) granturi.

Aducem la cunoștință că conform art.3 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, „*buget public național este definit ca sinteză a bugetelor constituite în cadrul sistemului bugetar, cu excluderea transferurilor interbugetare*”. Alin.(1) al art.26 din aceeași Lege stabilește că, „Bugetul public național cuprinde:

- a) bugetul de stat;
- b) bugetul asigurărilor sociale de stat;
- c) fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală;
- d) bugetele locale.”

Reieșind din aceste prevederi, constatăm necesitatea revizuirii surselor de finanțare a Consiliului Audiovizualului.

34. La art.85 alin.(3) lit.b), atragem atenție la numărul articolului din Codul electoral, care este greșit indicat și urmează a fi substituit prin „art.64¹”.

35. La art.88 alin.(3) urmează a fi revăzut referitor la organul/organele ce trebuie să le acorde licențe.

Această obiecție se referă și la art.100, 101, 102, 103, 104 din proiect.

36. La art.89 din proiect, reieșind din structura articolului și din faptul că este format dintr-un singur alineat, cifra 1 luată între paranteze, se va exclude. Totodată, textul acestui articol necesită a fi conformat prevederilor art.32 alin.(6) din Legea nr.780/2001, care stabilește că în cazul în care subdiviziunile sau diviziunile însemnate cu litere latine se împart, componentele lor se însemnează cu cratimă.

37. La art.94 alin.(1), atragem atenție la utilizarea termenului „licența audiovizuală (licența de emisie)”. Pornind de la prevederile art.3 din proiect nu este clar dacă este vorba de unul și același act juridic, dacă da, care este diferența dintre aceste licențe.

38. La art.95 alin.(2), prevederile de la lit.c) și d) urmează a fi revăzute, în sensul respectării condițiilor legalității, accesibilității, preciziei actului legislativ.

39. La art.96 la lit.d) și lit.e) cuvântul „când” se va substitui prin cuvântul „dacă”.

40. La art.105, conform prevederilor alin.(6), partidele politice, entitățile juridice sau întreprinderile fondate de acestea, syndicatele și formațiunile religioase nu pot fonda și/sau deține acțiuni, drepturi de vot sau cote din capitalul social al persoanei juridice din domeniul audiovizualului.

Atragem atenție că, aceste prevederi necesită a fi corelate cu prevederile art.17 din Legea privind partidele politice nr.294/2007, care stabilește expres la alin.(2) lit.c) că, în vederea realizării scopurilor și sarcinilor statutare și de program, partidele politice au dreptul să fondeze și să dispună de mijloace de informare în masă proprii, să desfășoare activitate editorială în conformitate cu legea.

41. La art.106, menționăm că alin.(3), cuprinde prevederi identice ale noțiunii „persoane apropiate ” cu cele din Legea cu privire la conflictul de interese nr.16/2008. Aducem la cunoștință că, norma alin.(3) art.18 din Legea nr.780/2001, stabilește că, în cazul în care proiectul de act legislativ cuprinde prevederi din legislația în vigoare, acestea, de regulă, nu se reproduc, dar se face trimitere la ele.

Astfel, în sensul excluderii repetării norma alin.(3) urmează a fi revăzută.

42. La art.107 alin.(2), referitor la reprezentanții Consiliului Audiovizualului, ce fac parte din comisia de licitație, pentru claritate se cere a concretiza dacă aceștia sunt membrii Consiliului.

43 La art.108, atragem atenție la noțiunea de „situație dominantă”, care trebuie să fie revizuită. Această noțiune urmează a fi formulată în mod clar, astfel încât ea să se refere la restricțiile referitoare la proprietate și nu la cota de audiență care crește deoarece mai multe persoane urmăresc un anumit post de radio sau TV.

44. La art.109 din proiect, reieșind din structura articolului și din faptul că este format dintr-un singur alineat, cifra 1 luată între paranteze, se va exclude.

45. La art.110 din proiect, este stabilit statutul juridic al radiodifuzorului public. Astfel, în Republica Moldova funcționează radiodifuzorii publici naționali – Compania „Radio Moldova”, Compania „TV Moldova 1” și radiodifuzorul public regional – Compania „Teleradio-Găgăuzia”.

Constatăm că, în această clasificare nu este inclus „radiodifuzorului local” și „radiodifuzorul comunitar”. Totodată, atragem atenție că, proiectul codului nu

întreunește trăsăturile stabilite la art.53 alin.(3) din Legea nr.780/2001, din care cauză prevederile nu sunt clare și apar diferite interpretări.

Pentru precizie și claritate, în proiect urmează a fi indicată expres o clasificare a radiodifuzorilor, în funcție de tipul de proprietate și scopul activității și în funcție de acoperire teritorială.

46. La art.111 alin.(1) lit.m), referitor la Regulamentul de organizare și funcționare, este necesar de a concretiza de către cine este elaborat și aprobat acest regulament.

La alin.(2) lit.c) al aceluiași articol întru respectarea condiției preciziei și clarității, abrevierea „etc”, se va exclude și se va indica expres toate activitățile.

47. La art.113 din proiect, reieșind din structura articolului și din faptul că este format dintr-un singur alineat, cifra 1 luată între paranteze, se va exclude.

48. La art.115, întru respectarea condiției preciziei și clarității actului legislativ este necesar de a stabili expres numărul persoanelor ce fac parte din Comitetul managerial.

49. La art.117 alin.(3) lit.a), atragem atenție la utilizarea sintagmei „1 cadru academic”, iar la lit.f), la sintagma „per ședință de concurs”, care urmează a fi revăzute prin prisma prevederilor art.19 din Legea nr.780/2001. Menționăm că, în legislația în vigoare se utilizează expresia „un reprezentant al mediului academic”. Totodată, cifra „1” din textul de la lit.a) se va substitui prin articolul nehotărât „un”.

Referitor la prevederea de la lit.f) al aceluiași alineat, menționăm că în viziunea noastră aceasta conține elemente de coruptibilitate. Astfel, urmează a fi revăzută și expusă într-o nouă redacție, întru respectarea condițiilor preciziei și clarității, precum și întru asigurarea transparenței și excluderea elementelor de coruptibilitate.

Prevederea de la lit.a) alin.(8) urmează a fi corelată cu prevederea de la alin.(9), în vederea excluderii repetării.

50. La art.118 alin.(7) nu este clar unde va fi depus caietul de sarcini și care va fi procedura de mai departe (care este comisia parlamentară responsabilă, etc.). Totodată, atragem atenție la utilizarea expresiei „organul legislativ reprezentativ corespunzător”, iar în unele cazuri „Parlamentul”. Este necesar de a utiliza unul și același termen.

Această obiecție se referă la întreg textul proiectului.

51. La art.120 alin.(7) a vedea norma de la lit.f) și lit.i), în sensul excluderii repetării.

La alin.(8) norma urmează a fi revăzută și coordonată cu prevederile legislației în vigoare din domeniul energiei electrice.

La alin.(11) din proiect, de asemenea urmează a fi concretizată procedura de examinare a raportului anual în Parlament.

A vedea, în acest sens, art.82 din proiect, referitor la controlul parlamentar asupra activității Consiliului Audiovizualului și a procedurii de examinare a raportului Consiliului.

52. Observăm că, în proiectul codului este utilizată noțiunea de „radiodifuzor privat” precum și unele reglementări ce vizează acest subiect (a vedea art.9 alin.(1) lit.a), art.39 alin.(1), art.99 alin.(3), art.120 alin.(7) lit.h), alin.(9) lit.a), b) și c)).

Atragem atenție că, proiectul codului nu conține prevederi referitoare la statutul juridic al „radiodifuzorului privat” – constituirea, calitatea de fondator, finanțarea etc. De asemenea, menționăm că art.3 din proiect nu conține definirea noțiunii de „radiodifuzor privat”.

53. La art.121 alin.(1) este indicat că, persoanele fizice cu domiciliul în Republica Moldova au obligația să plătească o taxă pentru serviciul public de radiodifuziune și de televiziune, în calitate de beneficiari ai acestor servicii, cu excepția celor care declară pe propria răspundere că nu dețin receptoare de radio și/sau de televiziune, și a celor care, potrivit legii, beneficiază de scutire de la plata acestor taxe.

La alin.(2) este prevăzută obligația să plătească o taxă pentru serviciul public de radiodifuziune și de televiziune, în calitate de beneficiari ai acestor servicii pentru persoanele juridice cu sediul în Republica Moldova, inclusiv filialele, sucursalele, agențiile și reprezentanțele acestora, precum și reprezentanțele din Republica Moldova ale persoanelor juridice străine, însă nu este prevăzută excepția celor care declară pe propria răspundere că nu dețin receptoare de radio și/sau de televiziune. Astfel, considerăm că norma alin.(2) urmează a fi revăzută referitor la această excepție.

La alin.(3) – (6), referitor la stabilirea în Codul Fiscal a cuantumului taxelor de abonament, menționăm că Codul Fiscal nu conține reglementări în acest sens.

Taxă pentru serviciul public de radiodifuziune și de televiziune nu constituie obligație fiscală și ele nu constituie venit la bugetul public național. Acestor taxe de abonament li se aplică reglementările legislației civile privind raporturile contractuale. Considerăm că, sumele datorate pentru serviciile prestate, în sensul art.120 și art.121 din proiect, urmează a fi revăzute prin analogie cu plățile pentru serviciile comunale.

Întru respectarea condițiilor preciziei și clarității, precum și întru asigurarea transparenței și excluderea elementelor de coruptibilitate, precum și excluderea interpretărilor diferite de către prestatorii de servicii media audiovizuale, considerăm că procedura de administrare a plăților stabilite la art.120 și art.121 din proiect urmează a fi reglementată într-un capitol separat, care va stabili în mod clar procedura dată, precum și sancțiunile aplicate pentru neplata acestor taxe.

Totodată, atragem atenție că, normele ce vizează subiectul vizat, urmează a fi consultate cu Ministerul Finanțelor și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, de competența căruia ține aplicarea procedurii de administrare fiscală.

La alin.(5), atragem atenție la utilizarea terminologiei, care trebuie să fie conformată terminologiei utilizată în legislația în vigoare.

54. La art.122 alin.(1) este necesar de a concretiza de către cine este elaborat și aprobat regulamentul în baza căruia își va desfășura activitatea Consiliul de Supraveghere.

55. La art.123, întru respectarea condițiilor preciziei și clarității, precum și întru asigurarea transparenței, este necesar de a revedea întreg textul și al expune într-o redacție nouă, ținând cont de prevederile art.92 din Regulamentul Parlamentului, care stabilește procedura de alegere, numire sau de propunere pentru numirea în funcție a persoanelor oficiale de stat. Alin.(2) al articolului sus-numit, stabilește expres că, chestiunea cu privire la alegere, numire sau propunerile pentru numirea în funcție a persoanelor oficiale de stat se supun dezbaterii Parlamentului după prezentarea raportului Comisiei juridice, pentru numiri și imunități.

La alin.(2) lit.c), în vederea respectării art.19 din Legea nr.780/2001, sintagma „Comisia de specialitate” se va substitui prin „Comisia parlamentară de specialitate”.

Această obiecție se referă la întreg textul proiectului.

La alin.(2) lit.d), referitor la modalitatea de vot, menționăm că conform prevederilor art.74 alin.(2) din Constituție, hotărârile Parlamentului se adoptă cu votul majorității deputaților prezenți.

La alin.(3) este indicat că, Consiliul Audiovizualului repetă procedura de desemnare după 7 zile de la constatarea funcțiilor rămase vacante a membrilor Consiliului de Supraveghere. Atragem atenție că, la alin.(2) al acestui articol este stabilit expres că, membrii Consiliului de Supraveghere sunt desemnați de organul legislativ, după ce sunt selectați și propuși comisiei parlamentare de specialitate de către Consiliul Audiovizualului. Prin urmare, este necesar la alin.(3) de a substitui sintagma „repetă procedura de desemnare” prin sintagma „repetă procedura de selectare” (vezi lit.b) alin.(2) al art.123).

Această obiecție se referă și la alin.(11) al art.126 din proiect.

La alin.(5) lit.b) textul se va completa după cuvântul „superioare” cu sintagma „absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă”.

56. Reieșind din faptul că Consiliul Audiovizualului are atribuția de a selecta și propune Comisiei parlamentare permanente a Parlamentului lista de membri ai Consiliului de Supraveghere, constatăm necesitatea includerii acestei competențe la art.75 din proiect, care prevede competențele Consiliului Audiovizualului.

57. La art.125 reieșind din structura articolului și din faptul că este format dintr-un singur alineat, cifra 1 luată între paranteze, se va exclude.

Pornind de la prevederile art.110 din proiect, care stabilește că în Republica Moldova funcționează radiodifuzorii publici naționali – Compania „Radio Moldova”, Compania „TV Moldova 1” și radiodifuzorul public regional – Compania „Teleradio-Găgăuzia”, considerăm util pentru claritate, de a preciza dacă Consiliul de Supraveghere are competențe și atribuții referitor la toți radiodifuzorii.

58. La art.126 alin.(4) este indicat că, secretarul Consiliului de Supraveghere este responsabil de organizarea ședințelor de lucru și de lucrările de secretariat. La alin.(5) sunt stabilite atribuțiile Președintelui, una din atribuții fiind elaborarea agendei ședințelor de lucru. Atragem atenție faptului că în proiect, rămân nereglementate atribuțiile secretarului Consiliului. Astfel, întru respectarea condițiilor preciziei și clarității, precum și întru asigurarea transparenței și excluderea elementelor de coruptibilitate, în proiectul actului legislativ este necesar de a prevedea expres care sunt atribuțiile de bază ale secretarului Consiliului de Supraveghere.

La alin.(5) lit.b) sintagma „organului de supraveghere” se va substitui prin „Consiliului de Supraveghere” (vezi alin.(12) al aceluiași articol, unde este indicat că Consiliul de Supraveghere adoptă hotărâri).

La alin.(13) este necesar de a preciza pe care pagină web se publică hotărârile Consiliului de Supraveghere.

59. La art.128 alin.(2) este indicat că, raportul anual al Consiliului de Supraveghere se depune pînă la data de 1 februarie și este constituit din 2 părți: activitatea radiodifuzorului public și propria activitate.

La art.125 lit.t) din proiect, este indicat că Consiliului de Supraveghere depune în organul legislativ reprezentativ corespunzător un raport anual pînă la sfîrșitul primei luni a anului pentru perioada anterioară. Raportul conține două capitole: activitatea radiodifuzorului public în vederea îndeplinirii Caietului de sarcini și propria activitate.

Astfel, reieșind din prevederile arătate mai sus, menționăm că acestea urmează a fi corelate și expuse conform cerințelor tehnicii legislative.

Aceeași obiecție se referă și la alin.(3) al art 128, care urmează a fi corelat cu prevederile alin.(9) lit.b) al art.126 din proiect.

60. La art.129 norma alin.(1) urmează a fi revăzută, deoarece conține dispoziții tranzitorii, care conform regulilor tehnicii legislative, se va situa la Capitolul X din proiect “Dispoziții finale și tranzitorii”.

La alin.(4), atragem atenție la expresia „în mod expres și obligatoriu cel puțin”, care urmează a fi redactată. Sintagma „cel puțin” creează interpretări diferite și în viziunea noastră conține elemente de coruptibilitate. Întru respectarea condiției preciziei și clarității actului legislativ este necesar de a stabili expres ce trebuie să conțină regulamentul.

61. Referitor la capitolul IX „Radiodifuzorii comunitari”, menționăm că prevederile acestuia, urmează a fi corelate cu întreg textul proiectului. Conform art.3 din proiect, sunt definiți termenii „radiodifuzor”, „radiodifuzor național”, „radiodifuzor regional”, „radiodifuzor local”, însă noțiunea „radiodifuzor comunitar” nu se regăsește. Definiția acestui termen este redată la alin.(2) al art.130 din proiect, care prevede că, în sensul prezentului cod, comunitatea reprezintă grupuri sociale unite pe criteriu teritorial și/sau pe criteriu de interese comune, exceptând interesele de ordin politic, religios, sindical. Considerăm că definirea acestei noțiuni trebuie să fie înserată la art.3 din proiect. În viziunea noastră, această definiție se atribuie „radiodifuzorului local”. Astfel, apare întrebarea care este deosebirea dintre „radiodifuzorul local” și „radiodifuzorul comunitar”.

Conform prevederilor art.110 din proiect, în Republica Moldova funcționează radiodifuzorii publici naționali – Compania „Radio Moldova”, Compania „TV Moldova 1” și radiodifuzorul public regional – Compania „Teleradio-Găgăuzia”.

Pornind de la această prevedere, apare întrebarea care este statutul juridic al „radiodifuzorului local”, al „radiodifuzorul comunitar”.

62. La art.132 alin.(9) este stabilit că, radiodifuzorul comunitar este inclus în Registrul furnizorilor de servicii media la compartimentul respectiv. Menționăm că, proiectul nu conține reglementări referitor la registrul menționat. Astfel, nu este clar ce trebuie să conțină acest registru, de către cine este ținut... etc.

63. La art.133 este necesar de a revedea alin.(3) și (4), deoarece reglementările date conțin neclarități și se contrazic.

La alin.(6) sintagma „Cîte un exemplar” se va substitui prin sintagma „Un exemplar”.

64. La art.134 alin.(1) este utilizată expresia „radiodifuzorul public comunitar”, pe cînd în celelalte articole expresia „radiodifuzorul comunitar”. Este necesar de a revedea textul, în vederea respectării prevederilor art.19 lit.e) din Legea nr.780/2001, conform căreia terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă.

65. La art.135 alin.(5) pentru respectarea utilizării terminologiei actului legislativ, abrevierea „CA” se va substitui prin expresia „Consiliului Audiovizualului”.

66. Proiectul codului nu prevede reglementări referitor la personalul Consiliului. Conform art. 46¹ din Codul audiovizualului nr.260/2006, personalul Consiliului Coordonator al Audiovizualului este compus din funcționari publici, supuși reglementărilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, și personal contractual, care desfășoară activități auxiliare, supus reglementărilor legislației muncii.

67. La Capitolul X „Dispoziții finale și tranzitorii”, menționăm că dispozițiile acestui capitol urmează a fi revăzute și expuse într-o redacție nouă, conform succesiunii logice.

Abrevierea „Nr” se va scrie cu literă mică. Atragem atenție la termenul indicat „1 ianuarie 2014”, care este deja depășit.

Referitor la propunerea autorilor cu privire la lichidarea Consiliului Coordonator al Audiovizualului, Consiliului de Observatori al IPNA Compania “Teleradio-Moldova” și Consiliului de Observatori al IPRA Compania “Teleradio-Găgăuzia”, menționăm că conform normelor de drept în cazul dat este procedura juridică de reorganizare. Reorganizarea este un procedeu juridic de transmitere a drepturilor și obligațiilor prin succesiune de la o persoană juridică la alta potrivit căreia succesorul continuă raporturile juridice în locul predecesorului său.

Conform alin.(1) art.69 din Codul civil, persoana juridică se reorganizează prin fuziune (contopire și absorbție), dezmembrare (divizare și separare) sau transformare.

Este de menționat că, conform prevederilor Codului audiovizualului al Republicii Moldova nr.260/2006, în vigoare, reprezentantul și garantul interesului public în domeniul audiovizualului este Consiliul Coordonator al Audiovizualului - autoritate publică autonomă, iar conform prevederilor proiectului codului supus avizării – Consiliul Audiovizualului. Constatăm că, organul care se propune a fi creat prin proiectul supus avizării are același statut și atribuții. Prin urmare, se modifică, doar denumirea.

Astfel, constatăm că în cazul dat este reorganizare prin transformare, deoarece la aceasta nu are loc nici dizolvarea și nici constituirea unei persoane juridice noi, ci aceeași persoană juridică își continuă activitatea, dar în altă formă

Drept exemplu, propunem următoarea redacție:

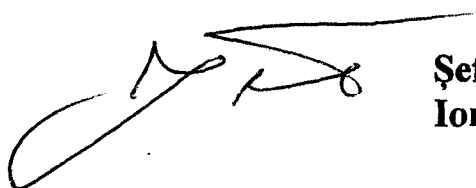
„În termen de ? luni de la data intrării în vigoare a prezentului cod, Consiliul Coordonator al Audiovizualului se reorganizează în Consiliul Audiovizualului, care devine succesor al Consiliul Coordonator al Audiovizualului”.

Atenționăm, asupra termenelor indicate, care urmează a fi revăzute și indicate conform limbajului juridic.

Este necesar de a indica că Guvernul va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezentul cod și va aduce actele sale normative în conformitate cu prezentul cod.

De asemenea, „Dispozițiile finale și tranzitorii”, vor fi completate cu prevederi referitoare la măsurile ce se instituie cu privire la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechii reglementări care urmează să fie înlocuită de noul act legislativ și anume în privința personalului Consiliului Coordonator al Audiovizualului, referitor la licențele de emisie eliberate radiodifuzorilor conform Codului audiovizualului nr.260/2006, referitor la obligația organelor prevăzute în proiectul codului de a elabora și prezenta Parlamentului spre aprobare actele normative necesare punerii în aplicare a prezentului proiect.

În concluzie menționăm că, proiectul codului urmează a fi revăzut și redactat luându-se în considerare propunerile și obiecțiile expuse din punct de vedere al tehnicii legislative. Referitor la oportunitatea adoptării proiectului codului, menționăm că aceasta ține nemijlocit de atribuțiile Parlamentului.

**Șef Direcție
Ion CREANGĂ**

*Ex. S.Cojocari,
tel. 268-175*